

## Mały geniusz – jak rozpoznać czy nasze dziecko jest zdolne

Geniusz to człowiek o nadprzeciętnych zdolnościach, niekoniecznie w jednej dziedzinie – jednokierunkowe zdolności są nazywane talentem, który objawia się w działaniach twórczych. Zdolności nie muszą iść w parze z ponadprzeciętną inteligencją, choć zazwyczaj dzieci zdolne i utalentowane mają wysoki iloraz IQ.

Zanim jednak stwierdzimy, że nasze dziecko to geniusz warto mu się dobrze przyjrzeć i zadać sobie pytanie, czy nasz maluch jest rzeczywiście zdolny, czy też my tego od niego oczekujemy.

Do 5-6 roku życia powinno się stymulować wszechstronny rozwój dziecka: fizyczny, psychiczny, intelektualny i społeczny. Warto pamiętać, że genialny muzyk czy matematyk też powinien być sprawnym, zdrowym i uśmiechniętym człowiekiem.

Uważna obserwacja dziecka od pierwszych chwil życia, przyglądanie mu się podczas zabawy i w relacjach z rówieśnikami to najlepszy sposób na poznanie jego upodobań i zdolności – rolą rodziców jest ich rozpoznanie i właściwa stymulacja.

Definiując talent bierzemy pod uwagę pewne obszary tematyczne i wyróżniamy np. talent twórczy (zdolność myślenia wg niekonwencjonalnych wzorów), talent fizyczny (umiejętności ruchowe, doskonała koordynacja), talent mechaniczny (umiejętność składania i rozkładania urządzeń, duża intuicja w tej dziedzinie), społeczny (zdolności przywódcze) czy artystyczny (np. w muzyce czy plastyce).

Psychologowie wyodrębniają kilka cech charakteryzujących uzdolnionego malca – bez względu na dziedzinę w jakiej jest uzdolniony:

- lubi towarzystwo starszych –woli bawić się ze starszymi niż z rówieśnikami, zadaje mnóstwo pytań, przysłuchuje się rozmowom dorosłych, próbuje zabrać głos – czasem postrzegane jako „zarozumiałe” czy „przemądrzałe”, jest zainteresowane światem, otwarte na nowe doświadczenia i wyjątkowo spostrzegawcze
- łatwo zapamiętuje i uczy się rzeczy nowych, bez trudu rozumie polecenia a zadania umysłowe wykonuje z dużą przyjemnością i zdolnością koncentrowania uwagi
- ma ciekawe i oryginalne pomysły, bogatą wyobraźnię i zasób słów, chętnie wymyśla nowe zabawy, opowiadania, często abstrakcyjne
- ma dużą potrzebę wyrażania swoich myśli, przeżyć i emocji w różnej formie np. w tańcu, plastyce, muzyce, słowie lub piśmie
- szybko się nudzi, nie lubi czynności rutynowych
- jest samodzielny i niezależny – często potrafi organizować sobie jakieś zajęcie, nie lubi podporządkowywać się pani w przedszkolu czy nawet rodzicom.

Utalentowany przedszkolak bardzo wczesnie czyta tekst ze zrozumieniem, posługuje się zabawkami w sposób nowatorski, potrafi wyodrębnić zbiory i podzbiory, opowiada dowcipy, których nie rozumieją rówieśnicy, zadaje pytania dotyczące pojęć abstrakcyjnych.

Zdolności dziecka w danej dziedzinie można niekiedy rozpoznać już w bardzo wczesnym dzieciństwie, ale czasami ujawniają się później, np. w wieku szkolnym. Dlatego tak ważne jest zapewnienie maluchowi, już w okresie niemowlęcym, wszechstronnego rozwoju. Nie zapominajmy o bacznej obserwacji dziecka i reagowaniu na jego potrzeby.

Agnieszka Kempieńska